

**PENSIONSSKYDDET FÖR
RIKSDAGSLEDAMÖTER, MINISTRAR
OCH FINLANDS FÖRETRÄDARE
I EUROPAPARLAMENTET**

EDUSKUNNAN KANSLIAN JULKAISU 6 / 2003

PENSIONSSKYDDET FÖR RIKSDAGSLEDAMÖTER, MINISTRAR OCH FINLANDS
FÖRETRÄDARE I EUROPAPARLAMENTET

Heikki Kammonen

FÖRORD

Riksdagsledamöternas pensioner och familjepensioner betalas av Statskontoret. Statskontoret fattar också beslut om pensionsbeloppen med undantag för de extra pensioner som riksdagens kanslikommission beslutar om.

På begäran av riksdagen utarbetade linjedirektören för Statskontorets pensionservice Heikki Kammonen 1996 den första "förklaringen" av pensionsskyddet för riksdagsledamöter, ministrar och Finlands företrädare i Europaparlamentet. Den gavs ut som nummer 4/1996 i riksdagens kanslis publikationsserie. Nu har Kammonen sett över texten så att den stämmer överens med förändringarna i lagstiftningen.

Lagstiftningen har följts upp ända fram till nummer 339/2003 i Finlands författningssamling.

Riksdagen vill rikta ett stort tack till Heikki Kammonen för denna nyttiga lagförklaring som med hjälp av exempel öppnar upp lagarna om pension för riksdagsledamöter, ministrar och Finlands företrädare i Europaparlamentet. Arvoden och löner i texten och exemplen svarar mot de arvoden och löner som betalats i maj 2003 och tillika mot index enligt lagen om pension för arbetstagare APL för 2003.

Riksdagen den 19 maj 2003

Kari T. Ahonen
Riksdagens förvaltningsdirektör

PENSIONSSKYDDET FÖR RIKSDAGSLEDAMÖTER, MINISTRAR OCH FINLANDS FÖRETRÄDARE I EUROPAPARLAMENTET

PENSIONSSKYDDET FÖR RIKSDAGSLEDAMÖTER, MINISTRAR OCH FINLANDS FÖRETRÄDARE I EUROPAPARLAMENTET	5
1 GENERELLT OM RIKSDAGSLEDAMÖTERNAS PENSIONSSKYDD	7
1.1 PENSIONSTYPER OCH PENSIONSTRYGGHET I HUVUDDRAG	7
1.2 UTVECKLING OCH RELATION TILL ÖVRIG ARBETSPENSIONSTRYGGHET	8
2 PENSIONSÅLDER OCH PENSIONERING	9
2.1 ÅLDERS-, INVALID-, ARBETSLÖSHETS- OCH FAMILJEPENSIONER	9
2.2 PENSIONSFALET VID ANPASSNINGSPENSION	10
3 PENSIONSTILLVÄXT OCH MÅLNIVÅ	11
3.1 TILLVÄXTTAKT OCH VALPERIODER	11
3.2 GRADERADE MÅLNIVÅER	12
4 PENSIONSGRUNDANDE ARVODE	13
4.1 INKOMSTER FÖR ENDAST EN MÅNAD	13
4.2 DET PENSIONSGRUNDANDE ARVODET FÖR LEDAMÖTER SOM GÅTT I PENSION FÖRE 1.9.2000	14
4.3 PENSIONEN EFTER 2000 ÅRS ARVODESREFORM	14
5 SAMORDNING	15
5.1 ARBETSPENSIONER OCH SAMORDNINGSPRINCIPEN	15
5.2 SAMORDNINGSGRUNDEN I OLIKA FALL	15
6 ANPASSNINGSPENSION OCH ARBETSINKOMSTER	17
6.1 ARBETSINKOMSTERNAS HÖGSTA BELOPP	17
6.2 INKOMSTER SOM PÅVERKAR ANPASSNINGSPENSIONEN	18
6.3 EXEMPEL PÅ INKOMSTER SOM INTE PÅVERKAR PENSIONEN	19
7 ÅTERVAL AV PENSIONERADE RIKSDAGSLEDAMÖTER	19
7.1 INDRAGNING AV PENSIONEN OCH INTJÄNANDE AV NY PENSIONSTRYGGHET	19
7.2 PENSION EFTER AVSLUTAD RIKSDAGSKARRIÄR	20
8 FAMILJEPENSION EFTER RIKSDAGSLEDAMÖTER	20
8.1 MINDERÅRIGA BARN	20
8.2 EFTERLEVANDE MAKE OCH PENSIONSSAMORDNING	21
9 DUBBEPENSION	22
9.1 UTRÄKNING AV PENSIONSGRUNDANDE TID ENLIGT STPL OCH KOMMUNALA PENSIONSSTADGAN	22
9.2 LEDAMÖTER SOM ÄR FÖRETAGARE (FÖPL, LFÖPL)	22
9.3 APL-ANSTÄLLNING	22
10 RIKSDAGSLEDAMÖTER SOM VARIT MINISTRAR	23
10.1 ALLMÄNT OM MINISTERPENSIONER	23
10.2 TUNG SAMORDNING	24
11 PENSIONSSKYDD FÖR FINLANDS FÖRETRÄDARE I EUROPAPARLAMENTET	26
11.1 LEDAMÖTER I EUROPAPARLAMENTET FÅR LIKNANDE PENSION SOM RIKSDAGSLEDAMÖTER	26
11.2 DUBBELT MANDAT	26
12 HUR PENSION SÖKS OCH BETALAS OCH HUR PENSIONSBEKLAVNING ÖVERKLAGAS	27

1 Generellt om riksdagsledamöternas pensionsskydd

1.1 Pensionstyper och pensionstrygghet i huvuddrag

Riksdagsledamöternas nuvarande pensionsskydd bygger på lagen om pension för riksdagsmän (329/1967), nedan RmPL. Det omfattar ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt familjepension. Syftet är att trygga en f.d. ledamots försörjning vid ålderdom, invaliditet och långvarig arbetslöshet utifrån ledamotsuppdragets längd och ledamotsarvodets storlek. Efter ledamotens död har hans make och minderåriga barn möjlighet att få familjepension på grundval av ledamotsuppdraget. Ledamotens ålderspension kan också ha formen av så kallad anpassningspension. Ledamoten kan få anpassningspension oberoende av ålder om ledamotsuppdraget varat minst 7 år, i praktiken två valperioder, om ledamoten inte har ett förvärvsarbete eller inte bedriver företagsamhet som genererar ny pensionstrygghet.

Anpassningspensionen underlättar för en f.d. ledamot i förvärsaktiv ålder att återgå till arbets- och näringslivet om han inte blivit omvald eller om han av andra skäl avstår från samhällelig aktivitet. Den kan också trygga försörjningen fram till normal pensionsålder. På grund av anpassningspensionen är det mycket ovanligt med invalid- och arbetslöshetspensioner för f.d. ledamöter. De är aktuella huvudsakligen för dem som varit ledamöter bara under en fyraårsperiod (mindre än 7 år). En ledamot som innehaft ett ledamotsuppdrag en kortare tid än 7 år kan också få individuell förtidspension, om han får individuell förtidspension som arbetspension också inom ett annat pensionssystem.

RmPL-pensionerna betalas i likhet med statens pensioner än så länge direkt av statens medel från ett årligt budgetanslag. Det framtida pensionsskyddet finansieras också delvis med arbetstagarnas pensionsavgifter som infördes inom hela arbetspensionssystemet i början av 1993. De är avdragsgilla vid beskattningen. De tas också ut på ledamotsarvodet för statens pensionsfond. Avgifterna var 3 procent 1993. Därefter har de gradvis stigit till 4,6 procent 2003. De beräknas ligga kring 10 procent 2010.

Målnivån för riksdagsledamotens pension är 60-66 procent av det månatliga arvodet beroende på när ledamoten går i pension. Till denna nivå når man under 15 år, dvs. med fyra perioder i riksdagen. Pensionstillväxten beräknas i procent per månad i

ledamotsuppdraget. De månader som ledamoten kan räkna sig till godo kallas pensionstid i RmPL. Räknat från den 1 mars 1995 ökar pensionen varje månad med 1/3 procent och varje år med 4,0 procent.

1.2 Utveckling och relation till övrig arbetspensionstrygghet

I de flesta länder har förmånerna i uppdraget som parlamentsledamot ordnats med motsvarande system för statstjänstemän som förebild. Trots att ledamotsuppdraget skiljer sig från en statlig tjänst har det också i Finland ansetts att det i fråga om förmånerna utgör en helhet som i viss mån påminner om en statlig tjänst. Hos oss var systemet med ledamotsarvoden under flera decennier ända fram till 2000 direkt knutet till de högsta statliga tjänstemannalönerna. Ministerlönerna är det fortfarande. Den 1 september 2000 infördes ett grundligt reviderat system för riksdagsledamotsarvoden. Samtidigt löstes kopplingen med tjänstemannalöner upp. I ledamöternas pensionskydd gjordes inga direkta ändringar i det sammanhanget. Men omläggningen av arvodessystemet återverkar på de nya ledamotspensioner som kommer att beviljas under detta millennium.

Pensionskyddet före det nuvarande byggde på den gamla lagen om pension för riksdagsmän (618/1948). Lagen gällde fram till slutet av 1966 och följde den gamla lagen om pension för statstjänstemän. Målnivån för pensionen var då 66 procent av arvodet och den nåddes när ledamotsuppdraget varat 20 år. Det fanns inga bestämmelser om samordning med det övriga pensionskyddet och ingen rätt till familjepension. Pensionsrätten enligt den gamla lagen kan i praktiken fortfarande gälla en veteranledamot som innehaft sitt uppdrag redan den 1 januari 1967, om han väljer pension enligt den gamla lagen.

Vårt arbetspensionssystem i egentlig mening kom till på 1960-talet. Den grundläggande lagen i systemet, lagen om pension för arbetstagare (APL), trädde i kraft den 1 juli 1962. Den innehöll principer som intjäning och fortbestånd samt indexskydd. Det övriga pensionskyddet vägs in genom samordning av pensionerna enligt APL. Meningen är att plocka fram de högsta stabiliserade förvärvs- eller företagarinkomsterna under karriären eller en kombination av dem och att avgränsa det sammanräknade beloppet av de pensioner som tjänats in under karriären till högst 60-66 procent av dem. De övriga delarna av arbetspensionssystemet sågs stegvis över i motsvarighet till principerna i APL. Så skedde t.ex. med systemet med statens pensioner som infördes den 1 januari 1967 genom lagen om statens pensioner (StPL). Nuvarande lag om pension för

riksdagsmän trädde i kraft vid samma tid i början av 1967. Den har senare ändrats i flera omgångar och då delvis i linje med ändringarna i statens pensioner.

Anpassningspensionen trädde i kraft den 1 januari 1983, familjepensionsreformen den 1 juli 1990 och ändringarna i den målsatta nivån och pensionsåldern samt bestämmelserna om individuell förtidspension och förtida ålderspension den 1 mars 1995.

Enligt intjäningsprincipen i APL-systemet tar det omkring 40 år att nå upp till nivån för fulla 60 procent av pensionen enligt APL. Pensionen tjänas in från och med 23 års ålder och därmed kan den som under hela sin karriär varit förvärvsaktiv få full arbetspension först i omkring 65 års ålder. Efter de ändringar som infördes i statens pensioner den 1 januari 1995 har nya arbetstagare huvudsakligen en likadan pensionstrygghet. En riksdagsledamot kan tjäna in full pension redan på 15 år. Det betyder att ledamoten i sin karriär har omkring 25 år på sig att i åldern 23-65 år vara förvärvsaktiv på annat håll och den vägen tjäna in en pension antingen före, efter eller under pågående ledamotsuppdrag. Om ledamoten kunde få de intjänade pensionerna från alla dessa uppgifter oberoende av varandra skulle hans samlade pension med klar marginal gå över målnivån 60-66 procent. Därför finns det bestämmelser i lagen om pension för riksdagsmän om samordning av övriga pensioner och vissa andra betalningar. Den ledamotspension som en länge förvärvsaktiv ledamot tjänar in är vanligtvis avsevärt mindre till följd av pensionssamordningen.

2 Pensionsålder och pensionering

2.1 Ålders-, invalid-, arbetslöshets- och familjepensioner

I arbetspensionssystemet kallas den händelse som utlöser pensionsrätten för pensionsfall. När det gäller ålderspension är det vanligen fråga om att man uppnår föreskriven ålder och att anställningen slutar, när det gäller invalidpension att invaliditet inträder. Vid arbetslöshetspension innebär pensionsfallet början på en långvarig arbetslöshet för en äldre person. Pensionsfallet vid familjepension är att förmånstagaren dör. I riksdagsledamotspensionerna följer pensionsfallen vid dessa pensionsformer i stort sett det övriga pensionsskyddet.

Tiden för pensionsfallet avgör vanligtvis vilka bestämmelser som tillämpas på en persons pensionsrätt. Om något annat inte föreskrivs om tiden för tillämpning av pensionsskyddet tillämpas lagen på den vars pensionsfall inträffar medan lagen är i kraft. Detta spelar en viss roll för hur t.ex. de ändringar i ledamotspensionerna som trädde i kraft den 1 mars 1995 och reformen av ledamotsarvodena från 2000 tillämpas på pensionsskyddet.

Riksdagsledamöternas normala pensionsålder var tidigare 60 år. Genom en lagändring den 1 mars 1995 höjdes åldern direkt till 65 år. Tidpunkten för pensionsfallet avgör pensionsåldern. Pensionsåldern för dem som fyllt 60 före den 1 mars 1995 är 60 år. För dem som är födda senare är pensionsåldern 65 år, om pensionsfallet på grund av t.ex. invalidpension eller anpassningspension inte har inträffat redan före den 1 mars 1995.

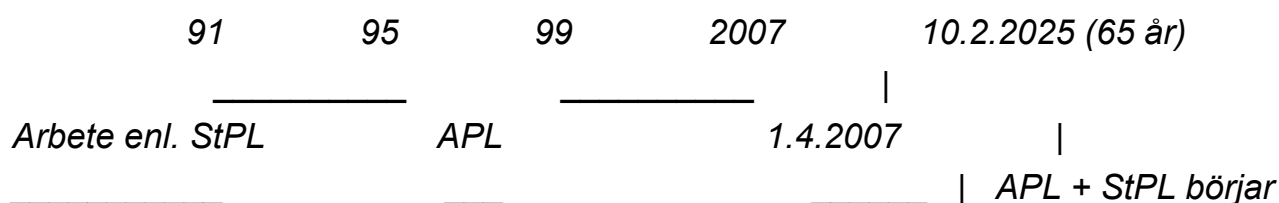
2.2 Pensionsfallet vid anpassningspension

Anpassningspensionen är pensionsjuridiskt sett en ålderspension. I 2.2 § RmPL sägs att uppnådd pensionsålder (60 eller 65 år) inte är en förutsättning för pension om ledamoten har en pensionstid på minst 7 år. Vid anpassningspension infaller pensionsfallet den dag som pensionen för första gången betalas ut. Därmed kan pensionsfallet inträffa t.ex. i början av månaden efter utgången av valperioden för en ledamot som lämnar sitt ledamotsuppdrag. Lika väl kan det inträffa den dag då anställningen upphör för en f.d. ledamot som återvänder till sitt tidigare arbete till exempel 10 år efter avslutat ledamotsuppdrag. I denna pensionsform får den som innehaft ett ledamotsuppdrag fritt bestämma pensionsfallet i enlighet med från vilken tidpunkt han vill ha sin pension och vilka andra förvärvs- eller företagarinkomster han har.

Att en riksdagsledamot väljer anpassningspension inverkar inte på när övriga arbetspensioner börjar löpa. Till exempel en ledamot som suttit i riksdagen tre valperioder (12 år) och som har 10 år statlig, kommunal eller privat anställning bakom sig kan välja anpassningspension direkt efter avslutat ledamotsuppdrag t.o.m. vid 47 års ålder. Men för hans pensioner enligt lagen om statens pensioner (StPL), lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (KTAPL) eller lagen om pension för arbetstagare (APL) inträffar pensionsfallet först när han fyller 65 år eller när eventuell invaliditet inträder före detta.

Exempel 1

Ledamot A född 10.2.1960

A arbetar först enligt StPL, sedan 1991-1995 som riksdagsledamot, blir inte omvald för perioden 1995-1999 då han arbetar 3 år enligt APL. Han blir invald på nytt för perioderna 1999-2003 och 2003-2007. Han blir inte längre omvald i valet 2007 och avgår därför med anpassningspension vid 47 års ålder 1.4.2007. Anpassningspensionen är på basis av 3 perioder och 12 år 49,6 procent av hans ledamotsarvode i mars 2007. Sina pensioner enligt StPL och APL får han normalt när han fyller 65 år. De samordnas då med hans ledamotspension och kan beroende på beloppet då dra ner på den.

3 Pensionstillväxt och målnivå

3.1 Tillväxttakt och valperioder

Under tiden före den 1 mars 1995 växte pensionen för varje månad av ledamotsuppdraget, nedan pensionstiden, med 11/30 procent eller 4,4 procent om året. För "full" ledamotspension på 66 procent krävs det således en ledamotskarriär på 15 år eller i praktiken fyra valperioder före den 1 mars 1995. I det statliga och kommunala pensionssystemet beror tillväxttakten på om tjänstgöringen fortsätter fram till pensioneringen eller om den anställda avgår redan tidigare. En ledamotspension växer däremot i samma takt för en f.d. ledamot som suttit i riksdagen bara en period som för en veteranledamot som gjort en lång riksdagskarriär.

Statens och kommunens pensionssystem ändrades den 1 januari 1995 så till vida att pensionen för dem som är födda efter 1939 precis som enligt APL växer med 1,5 procent per år från början av 1995. Också för dem sänktes målnivån till 60-66 procent graderat enligt den samlade tjänstgöringstiden före utgången av 1994. Motsvarande ändring tillämpades också på ledamotspensionerna.

RmPL-pensionen för ledamotsuppdraget växer från och med den 1 mars 1995 med 1/3 procent för varje månad av pensionstiden, dvs. med 4,0 procent om året. Tillväxttakten är den samma oberoende av ledamöternas ålder, alltså också för dem som är födda före 1940 och som redan tidigare varit ledamöter. För full pension på 60 procent krävs att en ny riksdagsledamot som blivit första gången invald 1995 eller senare har gjort en riksdagskarriär på 15 år, eller fyra valperioder.

3.2 Graderade målnivåer

Målnivån för riksdagsledamotspensionen, m.a.o. pensionens målnivå eller högsta belopp, var fram till slutet av februari 1995 precis som i fråga om statens pensioner 66 procent av det pensionsgrundande ledamotsarvodet. Om pensionsfallet inträffat före den 1 mars 1995 är det högsta beloppet 66 procent. Om pensionsfallet inträffat efter den 1 mars 1995 förvandlas det högsta beloppet graderat fram till slutet av februari 1995 till 60-66 procent utifrån den ledamotstid som får räknas till godo, enligt följande:

Ledamotstid fram till 1.3.1995 minst	Högsta pensionsbeloppet
15 år	66 %
12 år	65 %
9 år	64 %
7 år	63 %
5 år	62 %
3 år	61 %
Under 3 år	60 %

Målnivån graderades genom en ändring av lagen om pension för riksdagsmän som trädde i kraft den 1 mars 1995. De går i samma riktning som ändringarna i statens och kommunernas pensionssystem. Ändringarna får fullt genomslag först efter 2010 när sådana personer som varit ledamöter den 1 mars 1995 inte längre sitter i riksdagen.

4 Pensionsgrundande arvode

4.1 Inkomster för endast en månad

Pensionerna enligt arbetspensionslagarna (APL, KAPL, StPL, FöPL m.fl.) beräknas utifrån den pensionsgrundande lönen. Den pensionsgrundande lönen är ett basalt begrepp inom arbetspensionssystemet: den stabiliserade inkomsten i euro som pensionen utgör en viss procent av. I fråga om arbetspensionerna för långa anställningar beräknas den pensionsgrundande lönen för närvarande och åtminstone fram till utgången av 2004 utgående från inkomsterna de 10 sista åren. Från 2005 kommer inkomsterna under hela arbetskarriären att gälla.

För riksdagsledamöterna beräknas det pensionsgrundande arvodet på ett annat sätt. För ledamöter som går i pension direkt efter ledamotsuppdraget handlar det helt enkelt om det arvode de fått under sin sista månad som ledamot. Regeln hänger med från 1960-talet. Före 1967 beräknades nämligen statens tjänstemannapensioner också på basis av lönen för den sista arbetsmånaden. Mätt efter nuvarande måttstock är detta en oerhört kort tid som lätt påverkas av slumpmässiga faktorer. För en ledamot som avslutat sin riksdagskarriär men går i pension först många år senare är det pensionsgrundande arvodet det arvode som vid pensionsfallet betalas till en sittande ledamot i motsvarande ledamotsuppdrag.

Exempel 2

Ledamot B, född 22.8.1948

<i>APL</i>	<i>Riksdagsledamot</i>	<i>APL</i>	<i>65 år 22.8.2013</i>
_____	_____	_____	
	91	99	

B har varit ledamot under två perioder 1991-1999. Därefter fortsätter han i sin APL-anställning fram till 22.8.2013 då han fyller 65 år. B:s sista ledamotsmånad är mars 1999. Men det arvode som läggs till grund för hans ledamotspension är det arvode som i augusti 2013 betalas till en sittande ledamot i motsvarande ledamotsuppdrag. Om ledamotsarvodena höjs före augusti 2013 höjs också B:s framtida ledamotspension. Om B lämnar sin APL-anställning redan tidigare och väljer att få s.k. anpassningspension

t.ex. 1.5.2006 räknas detta som hans pensionsfall. Då läggs till grund för pensionen det arvode som en ledamot i motsvarande ledamotsuppdrag får i maj 2006.

4.2 Det pensionsgrundande arvodet för ledamöter som gått i pension före 1.9.2000

Före den 1 september 2000, då de nya ledamotsarvodena trädde i kraft, var arvodet bundet till lönen enligt lönegrad A 27 för statstjänstemän. Det var samtidigt det pensionsgrundande arvodet för ledamöter som gått i pension före den 1 september 2000. I arvodesbeloppet inkluderades en tolfedel av semesterpengen, ålderstilläggen (3, 5, 8, 11, 15 och 18 år) och den skattepliktiga delen av kostnadsersättningen. Pensionerade f.d. riksdagsledamöters pension är bunden till APL-index, alltså höjs inte deras pensioner även om arvodet till de sittande ledamöterna stiger.

4.3 Pensionen efter 2000 års arvodesreform

Genom en arvodesreform den 1 september 2000 upplöstes kopplingen mellan ledamotsarvodena och statstjänstemannalönerna. Från den dagen har ledamotsarvodet varit 4 541,07 € (27 000 mk) i månaden eller 4 877,45 € (29 000 mk) för dem som suttit längre än 12 år i riksdagen. Talmannens (8 073,02 € = 48 000 mk) och vice talmännens (6 722,52 € = 40 000 mk) arvoden höjdes rejält jämfört med ledamöternas och utskottsordförandena fick ett extraarvode på 504,56-840,94 € (3 000-5 000 mk). Den 1 juli 2001 kompletterades systemet med att ordförandena för utskottens delegationer och för de största riksdagsgrupperna fick ett extraarvode av varierande storlek.

Det arvode som ligger till grund för ledamotspensionen är fortfarande det sista arvodet före pensionsfallet, dvs. i allmänhet det arvode som betalats för den sista ledamotsmånaden. Följaktligen är pensionsbeloppet i hög grad beroende av vilken post ledamoten innehade den sista månaden i riksdagen.

5 Samordning

5.1 Arbetspensioner och samordningsprincipen

Hos oss kan man mellan 23 och 65 års ålder tjäna in pension under en yrkeskarriär som i bästa fall spänner över mer än 40 år. Under årens lopp kan det bli fråga om flera olika lagfästa arbetspensioner. Merparten av dem ger 1,5 % per år men det finns en del med en avsevärt större tillväxtprocent. Om alla pensioner betalades till fullt belopp genast efter pensioneringen, skulle det t.ex. för en f.d. riksdagsledamot röra sig om en pension på 60-150 % av den stabiliserade inkomstnivån.

I likhet med de flesta andra länder har man också i Finland ansett att den samlade pensionen lämpligen bör utgöra 60-66 % av den stabiliserade högsta inkomsten. I detta syfte har man satt ett tak för den samlade pensionen. Taket fås genom en räkneoperation som kallas samordning av pensioner. Genom denna samordning av alla pensioner begränsas pensionen till 60-66 % av den stabiliserade högsta inkomsten under arbetskarriären. Man plockar fram de högsta stabiliserade förvärvs- eller företagarinkomsterna under karriären eller en kombination av dem och avgränsar det sammanräknade beloppet till 60-66 %. Eftersom det inte räcker mer än 15 år för riksdagsledamöter att tjäna in sin pension (4,0 % årligen och 4 perioder = 16 år), har de mellan 23 och 65 års ålder ungefär 25 år på sig att samla annan arbetspension. Därför får samordningen vanligtvis större effekt för ledamotspensionerna än för andra arbetspensioner. Arbetspensionerna inom den privata sektorn läggs om från början av 2005 och då frångås samordningen av lagfästa arbetspensioner helt. Detta låter sig göras om en person under hela sin arbetskarriär haft bara privata anställningar med "långsam" pensionstillväxt. Ledamotspensionerna däremot tjänas in så snabbt att det också efter 2004 torde behövas en viss samordning för deras vidkommande.

5.2 Samordningsgrunden i olika fall

Den högsta stabiliserade nivån för förvärvs- eller företagarinkomster eller en kombination av dem kallas samordningsgrund. Vanligen utgör den högsta

pensionsgrundande lönen samordningsgrund. Om arvodet som ligger till grund för ledamotspensionen är högst utgör det samtidigt samordningsgrund. När en ledamot haft andra förvärvs- eller företagarinkomster från en högre pensionsgrundande lön, väljs till samordningsgrund den högsta arbetslönen, t.ex. APL- eller FöPL-lönen.

Många ledamöter får jämsides med ledamotsarvode lön eller företagarinkomst som omfattas av någon arbetspensionslag. Den faktiska inkomsten är då högre än ledamotsarvode. I pensionssammanhang betraktas en sådan kombinerad inkomstnivå som stabiliserad när inkomsterna influerats parallellt i minst 1 år. I det fallet utgör samordningsgrunden summan av RmPL-pensionsarvode och den arbetspensionsgrundande lön som betalats för verksamhet som pågått samtidigt. Men när det gäller ledamotspensionen finns det en viss gräns för hopräkningen: till det arvode som ligger till grund för ledamotspensionen får läggas högst en summa som motsvarar den högsta tjänstemannalönen.

Någon som valts till riksdagsledamot kan också under den tid ledamotsuppdraget pågår få en tidigare beviljad pension. I det fallet genereras ny pensionstrygghet i och med ledamotsuppdraget. Den stabiliserade inkomsten består av pensionen och ledamotsarvode. Samordningsgrund kan då vara det arvode som ligger till grund för ledamotspensionen med ett tillägg av 10/6 av den samtidigt utbetalda pensionen.

Exempel 3

Ledamot C, född 1.4.1942

- *Jordbrukare, LFöPL-försäkring från 1979, parallellt med riksdagsuppdraget i mer än ett år*
- *APL-anställning 1.1.1970-30.10.1979 före riksdagsuppdraget, pensionslönen mindre än inkomsterna från riksdagen*
- *Riksdagsledamot 4 perioder 1987-2003, riksdagsuppdrag före 1.3.1995 mer än 7 men mindre än 9 år, dvs. taket 63 % nått, pensionsgrundande arvode 4 877,45 €*
- *Får anpassningspension 1.4.2003, får samtidigt också APL- och LFöPL-pension som individuell förtidspension*

<i>APL-anställning</i>	<i>LFöPL-företagare</i>	<i>Pension 1.4.2003</i>
<hr/> 1.1.70	30.10.79	
	<i>Riksdagsledamot</i>	
	<hr/> 1987	1.4.2003

Pensionerna totalt:

- Ledamotspension (63 % x 4 877,45 =)	3 072,79
- LFöPL-pension	250,10
- APL-pension	<u>712,14</u>
Summa	4 035,03 €

Samordningsgrund:

- Arvode som ligger till grund för ledamotspensionen	4 877,45
- LFöPL-arbetsinkomst (fortsatte parallellt mer än 1 år)	<u>850,00</u>
Summa	5 727,45 €

Samordningsgräns (63 % x 5 727,45 € =) 3 608,29 €

Överskjutande belopp (4 035,03 – 3 608,29 =) 426,74 €

Ledamotspension som betalas efter samordning (Det överskridande beloppet dras av från RmPL-pensionen 3 072,79 - 426,74 € =) 2 646,05 €

6 Anpassningspension och arbetsinkomster

6.1 Arbetsinkomsternas högsta belopp

Ledamöter som suttit i riksdagen minst 7 år kan oavsett ålder få anpassningspension. Ett villkor är att de inte får ett jobb på arbetsmarknaden eller driver någon näring. I extrema fall kan det hända att en ledamot med anpassningspension inte är äldre än 40 år. Om ledamoten har arbetsinkomster minskar de pensionen tills han eller hon fyller 65 år och blir pensionär. Men efter det påverkar inkomsterna inte ledamotspensionen.

Arbetsinkomsterna är kopplade till ledamotspensionens tak. Taket ligger vid 60–66 % av det arvode som utgör grund för ledamotspensionen (se punkt 4). Anpassningspensionen

och arbetsinkomsterna får sammantaget inte överskrida taket. Om taket överskrids minskar anpassningspensionen eller upphör helt.

Exempel 4

Ledamot A (samma som i punkt 2.2) född 10.2.1960

- *Riksdagsledamot tre perioder 1991-1995 och 1999-2007, pensionsprocent 49,6*
- *Först StPL-anställd, senare APL-anställd*
- *Får anpassningspension fr.o.m. 1.4.2007 till den 10.2.2025 då han fyller 65 år och börjar få ålderspension*
- *Det pensionsgrundande arvodet är arvodet för mars 2007, dvs. 4 541,07 € (suttit i riksdagen mindre än 12 år)*
- *Anpassningspensionens storlek fr.o.m. 1.4.2007 ($49,6 \% \times 4\,541,07 =$) 2 252,37 €*
- *Samordningsgräns / maximibelopp 61 % (riksdagsledamot före 1.3.1995 mer än 3 men mindre än 5 år) $\times 4\,541,07 = 2\,770,05$ €*
- *Ledamot A "får" tjäna högst 517,68 € i månaden utöver anpassningspensionen (2 770,05- 2 252,37), om gränsen överskrids minskar pensionen i motsvarande mån*

6.2 Inkomster som påverkar anpassningspensionen

Anpassningspensionen finns till för att trygga ekonomin för f.d. ledamöter i yrkesaktiv ålder som inte lyckas få ett jobb på arbetsmarknaden. En ledamot med full anpassningspension, alltså en som har suttit i riksdagen i 15 år, får i princip sin pension minskad om han eller hon har arbetsinkomster. Den som inte får full anpassningspension kan arbeta utan att det påverkar pensionen, förutsatt att anpassningspensionen och lönen tillsammans är mindre än hans eller hennes fulla pension.

Huvudregeln är att alla inkomster som genererar ny arbetspension skall dras av från anpassningspensionen. Typiska inkomster av detta slag är bl.a. löneinkomster från APL-, KAPL-, StPL- och KTAPL-anställningar, företagares FöPL-inkomster och jordbruksföretagares LFöPL-inkomster. Den lägsta inkomstgränsen för t.ex. APL-pension är 40 € från början av 2005. Mindre inkomster bidrar i regel inte till pensionstrygghet och minskar inte heller en f.d. ledamots anpassningspension. Anpassningspension är i princip helt obehövlig om ledamoten arbetar heltid. I det fallet

är pensionen en sorts garanti för att det sker en utjämning mellan det tidigare ledamotsarvodet och en eventuellt mycket mindre arbetsinkomst.

6.3 Exempel på inkomster som inte påverkar pensionen

Riksdagsuppdraget är av den karaktären att de flesta ledamöter varit och fortfarande är med i kommunalpolitiken, arbetsmarknads- och näringsverksamhet, organisationsuppdrag eller andra samhällliga aktiviteter. Ofta handlar det om permanenta organ bestående av personmedlemmar, såsom kommunala nämnder, förvaltningsnämnder, kommissioner och bolagsstyrelser. För dessa förtroendeuppdrag betalas vanligen åtminstone mötesarvode och eventuellt också andra ersättningar. I allmänhet genererar de ingen ny pensionsrätt, vilken arbetspensionslag man än ser till, eftersom det sällan är fråga om en anställning. Det betyder att de inte heller minskar anpassningspensionen. Om ett uppdrag av detta slag trots allt leder till ny pensionsrätt, räknas inkomsten som arbetsinkomst som eventuellt reducerar anpassningspensionen. Medverkan i exempelvis direktionen för ett samkommunalt sjukhus påverkar inte anpassningspensionen om det inte sker en pensionstillväxt enligt KTAPL. Pensionen bibehålls likaså intakt även om en f.d. ledamot sitter i ett aktiebolags styrelse, förutsatt att arbetet inte är APL-försäkrat. Ibland kan arvodet för medverkan vara så stort att bolaget betraktar verksamheten som en APL-anställning. Om bolaget tecknar en APL-försäkring som leder till förbättrad pensionstrygghet, skall arvodet beaktas i anpassningspensionens belopp.

Vanligen beaktas sporadiska, tillfälliga anställningar först i efterskott. Ledamoten är skyldig att lämna pensionsbetalaren, Statskontoret, uppgifter om dem.

7 Återval av pensionerade riksdagsledamöter

7.1 Indragning av pensionen och intjänande av ny pensionstrygghet

Riksdagsuppdraget och valsättet i Finland leder till att en ledamot kan vara borta en eller flera valperioder för att återigen bli invald. Det finns ingen övre åldersgräns för riksdagsledamöter och det betyder att det oftast finns äldre sittande ledamöter som redan får arbetspension (APL, StPL, KAPL osv.) plus ledamotspension. Arbetspensionen kan också börja löpa mitt under valperioden när ledamoten uppnår

normal pensionsålder vid 65 år utan att detta på något sätt påverkar ledamotsarvodet eller att ledamotsarvodet påverkar arbetspensionen.

Ålderspension enligt arbetspensionslagarna betalas utan avkortning till en omvald ledamot. I ledamotspensionen blir det däremot stopp så länge ledamotskapet pågår. Den nya perioden leder till normal tillväxt i RmPL-pensionen. Detta har en viss betydelse i det fall att ledamotspensionen ännu inte är full och den tidigare ledamotskarriären inte pågått 15 år.

7.2 Pension efter avslutad riksdagskarriär

När riksdagskarriären är avslutad för gott beräknas pensionen på två sätt. Först beräknar man den på det sista ledamotsarvodet med inkludering av alla perioder som ledamoten suttit i riksdagen. Till jämförelse läggs den tidigare utbetalda ledamotspensionen. Den och det till grund liggande ledamotsarvodet höjs till indexnivån för den tidpunkt då pensionen börjar löpa. Den av pensionerna som efter samordningen är störst gäller som pension. Detta görs för att den redan intjänade pensionen inte skall försämrats till följd av att ledamotsarvodet och indexet sannolikt inte utvecklats i samma takt under den sista perioden. Å andra sidan kan det också hända att ledamotsarvodet förändrats väsentligt under den nya valperioden jämfört med den tidigare pensionen.

8 Familjepension efter riksdagsledamöter

8.1 Minderåriga barn

Den senaste mer omfattande reformen av familjepensionerna i Finland trädde i kraft den 1 juli 1990. Tanken är att pensionsskyddet för familjen huvudsakligen skall gälla behövande barn under 18 år och tillföra pensionssystemet för efterlevande schablonmässig prövning av förvärvs- och pensionsinkomsterna. Samma ändringar har införts i det statliga pensionssystemet och gäller också familjepensionerna efter riksdagsledamöter.

Barnpensionen vid familjepension beräknas i bråkdelar av ledamotspensionen enligt följande tabell:

4/12 vid ett barn

7/12 vid två barn

9/12 vid tre barn

10/12 vid fyra barn eller fler.

8.2 Efterlevande make och pensionssamordning

Efter familjepensionsreformen har den efterlevande makens pensionstrygghet varit strikt bundet till hans eller hennes egen inkomstnivå. I praktiken görs detta genom en särskild pensionssamordning, som här bara beskrivs i stora drag. Den teoretiska efterlevandepensionen beräknas i bråkdelar av förmånslåtarens pension enligt följande tabell:

6/12 när den efterlevande maken ensam eller den efterlevande maken och ett barn är förmånstagare

5/12 när den efterlevande maken och två barn är förmånstagare

3/12 när den efterlevande maken och tre barn är förmånstagare och

2/12 när den efterlevande maken och fler än tre barn är förmånstagare.

Om den efterlevande maken har fyllt 65 år eller är pensionerad när förmånslåtare avlider, samordnas pensionen direkt när familjepensionen börjar. När den efterlevande maken är yngre än 65 år och inte är pensionerad samordnas pensionen först efter sex månader. Det sammanlagda beloppet av förmånslåtarens alla arbetspensioner betraktas som en så kallad pensionssamordningsgrund. Detta belopp dras först av det sammanlagda beloppet för den efterlevande makens egna arbetspensioner. Om den efterlevande maken inte är pensionerad dras beloppet av det sammanlagda beloppet för intjänade och förväntade arbetspensioner. Slutligen dras hälften av skillnaden av från den efterlevandepension som intjänats och samordnas enligt tabellen och den återstående efterlevandepensionen betalas ut. På grund av pensionssamordningen får s.k. välsituerade efterlevande makar betydligt sämre rätt till familjepension, medan minderåriga barn oavsett inkomster har tryggad rätt till familjepension.

9 Dubbelpension

9.1 Uträkning av pensionsgrundande tid enligt StPL och Kommunala pensionsstadgan

När en person med en tjänst eller en anställning som omfattas av det statliga pensionsskyddet (StPL) valts till riksdagsledamot tar han eller hon vanligen tjänstledigt eller semester utan lön från sin statliga anställning. Enligt StPL ökar pensionsskyddet vid oavlönad tjänstledighet i högst ett år. Om riksdagsledamoten är tjänstledig i över ett år, till exempel en hel valperiod, tjänar han eller hon inte in någon pension enligt StPL för den tiden. Om en riksdagsledamot har haft en kommunal anställning blir det ett avbrott i intjänningen av KTAPL-pensionen i det fall att riksdagsledamoten är tjänstledig eller på semester utan lön. En del kommuner brukar betala ut partiell lön till riksdagsledamöter när dessa har en KTAPL-anställning att falla tillbaka på. Då fortsätter KTAPL-pensionen att öka jämsides med ledamotspensionen. Trots den teoretiska överlappningen i intjänad pension blir det samlade beloppet för pensionerna till följd av samordningen inte högre än målnivån (60-66 %) för den högsta stabiliserade arbetsinkomsten.

9.2 Ledamöter som är företagare (FöPL, LFöPL)

Företagsverksamheten (FöPL) eller lantbruksföretagarverksamheten (LFöPL) fortgår ofta som förr eller i begränsad omfattning trots att företagaren har blivit riksdagsledamot. I sådana fall fortsätter FöPL- och LFöPL-pensionen att tjänas in på samma sätt som tidigare jämsides med ledamotspensionen. Hur stora pensionerna är beror på den fastställda FöPL-inkomsten eller LFöPL-arbetsinkomsten och inbetalda premier. Vanligen fortsätter FöPL- eller LFöPL-verksamheten på samma sätt som förut när företagaren inte längre är riksdagsledamot. Samordningen görs enligt samma regler som under 9.1.

9.3 APL-anställning

Oftast blir det ett avbrott i APL-anställningar inom den privata sektorn när en anställd väljs till riksdagsledamot. Då tjänas ingen APL-pension in. Det händer att företagen försäkrar riksdagsledamoten enligt APL också under tiden i riksdagen. Då ökar APL-

pensionen jämsides med ledamotspensionen. Också i detta fall gäller samma samordningsregler som i 9.1.

10 Riksdagsledamöter som varit ministrar

10.1 Allmänt om ministerpensioner

Sedan 1983 har det funnits en lag om ministerpensioner. Tanken har varit att ministrarna skall få kompensation för eventuella brister i sitt pensionsskydd genom en särskild ministerpension. I teorin växer ministerpensionen lika snabbt som ledamotspensionen. Men i Finland är det ovanligt att ministrar innehar sin post i 15 år, vilket krävs för intjänad pension. Därför är det mycket få personer som ens i teorin hinner tjäna in full ministerpension.

När lagen om ministerpensioner (lag om medlems av statsrådet rätt till pension och om familjepension efter honom) kom till på 1980-talet hade regeringarna på 1970-talet och i början av 1980-talet ofta inte suttit hela valperioden ut. Då var det också mycket vanligare att andra än riksdagsledamöter var ministrar. På den tiden var pensionstryggheten inom den privata sektorn bristfällig, och ministerpensionen hade därför en helt annan betydelse. I regeringarna på 1990- och 2000-talet har nästan alla ministrar varit riksdagsledamöter. Numera sitter regeringarna nästan utan undantag hela valperioden ut, även om enskilda ministrar kan komma att bytas ut. Fram till 2002 hade pensionsskyddet inom den privata sektorn trätt i kraft fullt ut. Utvecklingen återspeglas också i ministerpensionerna. Vanligen har ministrarna utöver ministerpension tjänat in en icke oansenlig annan pension under sin yrkeskarriär.

Ministerarvodet består av ingångslön, dyrortstillägg och fem ålderstillägg i den högsta lönegraden i statens tjänstelönetabell. I mars 2003 var lönegraden A 34 och uppgick till sammanlagt 7 708,89 euro i månaden. Statsministern får en förhöjning på 20 %. Riksdagsledamöter som är ministrar får hälften av ledamotsarvodet, 2 270,53 euro i månaden. Ministrar som varit riksdagsledamöter i mer än 12 år får i sin tur 2 438,72 euro i månaden. Ledamöter som blir ministrar får inget extra arvode för ordförandeskap i utskott eller riksdagsgrupper eftersom de av praktiska skäl inte kan inneha sådana uppdrag så länge de är ministrar.

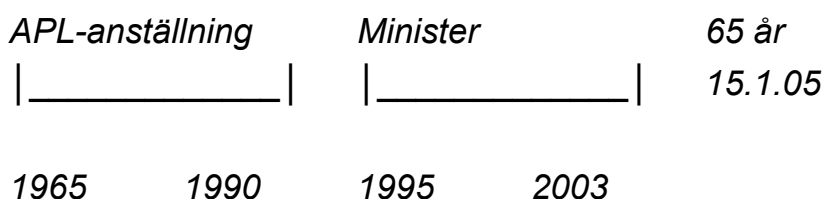
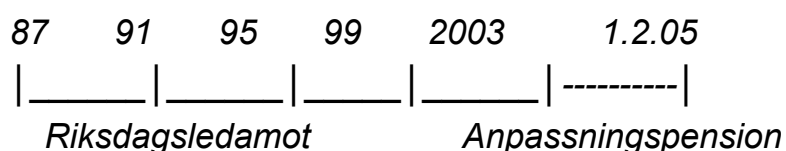
Pensionsåldern för ministerpensioner är 65 år. Pensionen växer lika snabbt som ledamotspensionerna och den procentuella målnivån är 60-66 % av ministerarvodet enligt samma regler som för pension för riksdagsledamöter.

10.2 Tung samordning

Ministerpensionen är inte direkt avsedd att vara ett likadant pensionsskydd som de övriga lagfästa arbetspensionerna utan snarare ett komplement till den samlade pensionsrätten. Denna ambition har omsatts genom en tung samordning. Pensionen grundar sig på ministerarvodet. Samordningsgränsen är graderad från 60 till 66 %. Ingen annan samordningsgrund som är större än ministerarvodet får tillämpas. Vid samordningen räknas en ministers alla arbetspensioner, också ledamotspension och ministerpension, samman. Om beloppet är högre än samordningsgränsen för ministerpensionen dras den överskjutande delen direkt av från ministerpensionen. Detta leder vanligen till att en f.d. minister med betydande pensionsinkomster från tidigare får en betydligt mindre ministerpension eller ingen ministerpension alls. Ministerpensionen är således bara ett komplement för det eventuella bortfall i pensionstryggheten som kan uppstå under ministerperioden. Däremot stiger inte det samlade pensionsskyddet till samma nivå som de samlade inkomsterna under ministerperioden (ministerarvode + $\frac{1}{2}$ av ledamotsarvodet + ev. övriga förvärvsinkomster).

Exempel 5

Ledamot D, född 15.1.1940 (fiktivt exempel)

- *APL-anställning 1965-1990, med en pensionsgrundande lön på 2 100 €; APL-pensionen uppgår till 800 € i månaden fr.o.m. 1.2.2005 vid 65 års ålder*
- *Riksdagsledamot i fyra perioder 1987-2003*
- *Minister 1995-2003 sammanlagt åtta år*

D lämnar politiken vid valet 2003 och väljer anpassningspension för riksdagsledamöter fr.o.m. 1.4.2003. Ledamotspensionen uppgår till högst 63 % eftersom D före 1.3.1995 hade varit riksdagsledamot i mer än 7 men mindre än 9 år. Ledamotspensionen är således $63 \% \times 4\,877,45 \text{ €} = 3\,072,79 \text{ €}$. Beloppet betalas ut som anpassningspension 1.4.2003-31.1.2005. Pensionen blir ålderspension 1.2.2005 när D är 65 år. Från och med samma tidpunkt får D 800 € i månaden i APL-pension. Också rätten till ministerpension inträder 1.2.2005. APL-pensionen betalas ut till intjänat belopp utan samordning. Däremot måste pensionen samordnas med ledamotspensionen. Både APL-pensionen och ledamotspensionen samordnas med ministerpensionen. Efter samordningen ser D:s samlade pensionsskydd ut på följande sätt:

1) APL-pension

Varken ledamotspensionen eller ministerpensionen påverkar APL-pensionen (800 € i månaden). Den beviljas och betalas ut av en pensionsanstalt inom den privata sektorn, sannolikt av ett pensionsförsäkringsbolag där APL-anställningen varit försäkrad.

2) Ledamotspension

APL-anställningen och ledamotsuppdraget pågick parallellt 1987-1990 i mer än ett år. Den högsta förvärvsinkomsten, alltså samordningsgrunden, består då dels av den lön (2 100 €) som APL-pensionen grundar sig på, dels av det arvode (4 877,45 €) som ledamotspensionen grundar sig på, sammanlagt 6 977,45 €. APL-pensionen och ledamotspensionen får tillsammans uppgå till högst 63 % av samordningsgränsen, 4 395,79 €. Det sammanräknade beloppet är $(800 \text{ €} + 3\,072,79 \text{ €}) = 3\,872,79 \text{ €}$, och ligger alltså under samordningsgränsen. Följaktligen får D också ledamotspension oavkortat, 3 072,79 €, också fr.o.m. 1.2.2005.

3) Ministerpension

D har varit minister i åtta år under två regeringsperioder och har tjänat in 32 % av ministerarvodet 7 708,86 € i pension, vilket gör 2 466,83 €. Samordningen av ministerpensionen är "tung", vilket betyder att bara ministerarvodet kan räknas som samordningsgrund. D har inte varit minister före 1.3.1995. Samordningsgränsen blir därmed 60 % av ministerarvodet, $(60 \% \times 7\,708,86) = 4\,625,31 \text{ €}$. APL-pensionen (800 €),

ledamotspensionen (3 072,79 €) och ministerpensionen (2 466,83 €) uppgår till sammanlagt 6 339,62 € vilket är 1 714,31 € över samordningsgränsen. Den överskjutande delen dras av i sin helhet från ministerpensionen. D får därmed (2 466,83 € - 1 714,31 € =) 752,52 € i ministerpension fr.o.m. 1.2.2005.

11 Pensionsskydd för Finlands företrädare i Europaparlamentet

11.1 Ledamöter i Europaparlamentet får liknande pension som riksdagsledamöter

Ledamöterna i Europaparlamentet väljs för fem år. Finland väljer in 16 ledamöter och nästa val förrättas i juni 2004. För enkelhetens skull kallas ledamöterna i Europaparlamentet nedan Europaparlamentariker.

Lagen om arvode och pension för den som valts till företrädare för Finland i Europaparlamentet (1184/1994) trädde i kraft den 19 december 1994. Enligt lagen gäller bestämmelserna om riksdagsmannaarvode och pension för riksdagsmän i tillämpliga delar också arvode och pensionsförmåner för Europaparlamentariker. Följaktligen har Europaparlamentarikerna ett pensionsskydd som är snarlikt pensionsskyddet för riksdagsledamöter.

Också f.d. riksdagsledamöter med ledamotspension kan väljas till Europaparlamentariker. Då betalas inte ledamotspensionen ut för den tid han eller hon sitter i Europaparlamentet. Se närmare under punkt 7. Det samma gäller f.d. riksdagsledamöter med anpassningspension som väljs in i Europaparlamentet. När uppdraget som Europaparlamentariker upphör får personen antingen sin tidigare ledamotspension eller en omräknad pension, beroende på vilkendera som är störst.

11.2 Dubbelt mandat

En finländsk riksdagsledamot kan väljas till Europaparlamentariker och en Europaparlamentariker kan väljas till riksdagsledamot i Finland. Denna fullt möjliga men dock sällsynta kombination brukar kallas dubbelt mandat. De riksdagsledamöter som i valet 1999 valdes in i Europaparlamentet har inte fått något ledamotsarvode. De

riksdagsledamöter som var Europaparlamentariker 1994-1998 fick bara 10 % av sitt ledamotsarvode, 90 % betalades således inte ut så länge det dubbla mandatet pågick.

Vid dubbelt mandat tjänar en Europaparlamentariker in pension på samma sätt som alla andra riksdagsledamöter, men bara för uppdraget som Europaparlamentariker. Pension betalas ut tidigast när båda uppdragen har upphört. Då grundar sig pensionen på arvudet för den sista månaden som Europaparlamentariker. Vanligen träder en ersättare till när en riksdagsledamot väljs in i Europaparlamentet. Om uppdraget som Europaparlamentariker upphör före valperiodens slut återgår parlamentarikern till sitt uppdrag som riksdagsledamot. Då tjänar han eller hon in återstående ledamotspension för uppdraget som riksdagsledamot och beloppet räknas på normalt sätt ut på ledamotsarvudet för den månad då pensionsfallet inträffar.

12 Hur pension söks och betalas och hur pensionsbeslut överklagas

Det statliga pensionsskyddet administreras av Statskontoret, närmare sagt av linjen för pensionservice. Statskontoret beviljar och betalar också ut pensioner för riksdagsledamöter och ministrar. Vidare förvaltar Statskontoret statens pensionsfond och tar ut arbetspensionspremier av alla som omfattas av det statliga pensionsskyddet, också av riksdagsledamöterna.

Riksdagsledamöter och ministrar måste skriftligt anhålla om att få pension. Allmänna blanketter för arbetspensioner finns på kanslikommissionen, Statskontoret, arbetspensionsanstalterna och Folkpensionsanstaltens lokalbyråer. De är också åtkomliga på respektive myndighets webbsida. Pensionen betalas ut den 20 i varje månad. Ledamotspensionen är skattepliktig inkomst enligt samma regler som övriga arbetspensioner, och det tas ut förskottsinnehållning på den. Statskontorets beslut om ledamotspension kan överklagas till statens pensionsnämnd och pensionsnämndens beslut hos försäkringsdomstolen.

Pensionsförkortningar

APL	Lag om pension för arbetstagare
FöPL	Lag om pension för företagare
KAPL	Lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden
LFöPL	Lag om pension för lantbruksföretagare
RmPL	Lag om pension för riksdagsmän
StPL	Lag om statens pensioner

Arbetspension = tjänstepension

Medlem av statsrådet/statsrådsmedlem = minister (Lag om medlems av statsrådet rätt till pension)